

Permakultura je způsob nahlížení na jakoukoliv situaci z toho pohledu, jaké jsou přirozené možnosti a vstupy a jaké jsou očekávané výstupy, a navrhování, jak jich dosáhnout s co nejmenším úsilím a zásahem. Principy permakultury se dají použít v jakékoliv situaci – ať jde o prostředí rodiny nebo firmy, anebo právě zahrady a zemědělství.

Berte tento můj příspěvek jako náš pokus o udržitelný přístup k dělství na začátku 21. století.

Prostor v Jilovecké ulici (nejenom zahrádka, ale i památkově chráněná dřevěnka) samozřejmě některé prvky přírodní zahrady nese (vyvýšený záhon, hromady pro živočišný, koutky divočiny, kompost, dešťová voda, vrbový domeček), ale o klasický úplný design pozemku se nejedná.

Zahrádka není cílem, ale prostředkem. Kromě udržitelnosti přírodní hledáme i tu sociální. Asi nejlépe ten rozdílný úhel pohledu mohu dokumentovat na „hospodaření“ s dešťovou vodou. Samozřejmě jsem na začátku mastolila dosti tvrdá pravidla, že voda na hraní ne, že ji potřebují kytičky (systém zásob na horší časy). Nicméně vynalézavost dětí to obházet a touha rochnit se a hrát si s vodou nakonec vedla k našemu vodnímu perpetuu mobile: ztráty jsou minimální a zabaví se i 5-6 dětí najednou. Stačí hadice s trychtýřem, plechová vanička, konvičky. Děti nabírají, přelévají, cachťají se... Chvilé klidu rodičů, radost v očích dětí přemohla zájmy zahrádníka.

S minimem prostředků lze naplnit hluboké potřeby dětí i rodičů. Praktické sdílení společného času, radosti, problémů je nade všechny příručky a brožury. Všechny zážitky a prožitky nemají tržní cenu. Nápětoba funguje nejenom ve věcech praktických (na zahradě, v kuchyni), ale i sociálních. Leckdy dospělí „blázní“ více než děti (čarodějnice, tábor, mas-karní, divadélka atd). A příznám se, že časté soužití se světem „postižených“ také převrací hodnoty naruby. Nejde o nějaký soucit či lítost, člověk zažívá jejich TADY a TED bez kalkulů nějakých plánů, představ či termínů. Máme se hodně co učit z jejich bezprostřednosti. Jsem opravdu vděčna běhu života, že moje dvě dcery zažívají kamarády na vozíku jako něco normálního. Jestli totiž nebudeme schopni a ochotni akceptovat pestrobarevné sociální skupiny a komunity, brzy zajdeme na nemoci monokultur.

Další zdroje informací:

<http://nazeleno.webnode.com/> - kampaň *K přírodě blíže a častěji*

<http://medvedsemily.webnode.cz/> - projekt *oživení památkově chráněné dřevěnky*

FB skupina *Jilovecká ulice*

<http://zrukonadejte.webnode.cz/> - *Zrňko naděje*